

**Stanovení forem, termínů a témat
profilové části maturitní zkoušky oboru vzdělání
82-41-M/05 Grafický design**

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Forma: písemná práce

Termín: jaro 2027, podzim 2027

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci, jehož minimální rozsah je 250 slov; písemná práce trvá 120 minut včetně času na volbu zadání.

Pro písemnou práci ředitelka školy stanoví 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Po zahájení zkoušky si žák 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf.

Zadání písemné práce z českého jazyka a literatury jsou stejná pro všechny žáky školy. Písemnou práci konají žáci ve stejný den a čas. Žáci píšou písemnou práci vlastní rukou do připraveného předtisku.

Žákovi podle § 20 odst. 6 školského zákona se na jeho žádost prodlužuje doba konání písemné práce z českého jazyka a literatury o 40 %. Při konání písemné práce má žák možnost použít překladový slovník.

Povolené pomůcky: Pravidla českého pravopisu

ANGLICKÝ JAZYK

Forma: písemná práce

Termín: jaro 2027, podzim 2027

Písemnou práci z cizího jazyka se rozumí vytvoření souvislého textu nebo textů v celkovém minimálním rozsahu 200 slov. Písemná práce trvá 110 minut včetně času na volbu zadání. Při konání písemné práce má žák možnost použít překladový slovník.

Pro písemnou práci z konkrétního cizího jazyka ředitelka školy stanoví 3 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Žák si zvolí jedno ze tří zadání. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání.

Zadání písemné práce z cizího jazyka jsou stejná pro všechny žáky školy. Písemnou práci konají žáci ve stejný den a čas.

Písemnou práci z anglického jazyka a ústní zkoušku z anglického jazyka lze nahradit standardizovanou zkouškou z anglického jazyka.

Povolené pomůcky: Překladový slovník

ANGLICKÝ JAZYK

Forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí

Termín: jaro 2027, podzim 2027

Témata:

1. Tourism and travelling
2. The Czech Republic, Prague
3. Great Britain, London
4. The USA, American cities
5. Australia and New Zealand
6. My family and relationships
7. Housing, my town or village
8. Everyday life
9. My school, education
10. Sport and Leisure activities
11. Literature
12. Free time and hobbies
13. Travel and transport
14. Health and body care
15. Food and healthy diet
16. Shopping and services
17. Environment
18. Jobs
19. Weather and my favourite season
20. Holidays and traditions

TECHNOLOGIE

Forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí

Termín: jaro 2027, podzim 2027

Témata:

1. KRESEBNÉ TECHNIKY

- Kresba jako základ umění, písma i propagace – psací prostředky
- Tužka, uhl, rudka, tuš a inkoust, pastelka, pastel: suchý a olejový, voskovky
- Významné osobnosti z dějin umění: Edgar Degas, H. de Toulouse Lautrec, O. Kulháněk, Jiří Franta a David Böhm...

2. MALÍŘSKÉ TECHNIKY

- Akvarel, kvaš, tempera, olej, akryl, freska, sgrafíto, mozaika, enkaustika,
- Jejich využití v práci grafika, scan a digitalizace, digitální kresba–malba,
- Významné osobnosti z dějin umění: Jan van Eyck, mistr Theodorik, Rembrandt, V. van Gogh, M. Aleš, Z. Sýkora...

3. HISTORIE GRAFICKÝCH TECHNIK, ČÁST 1

- Techniky, památky a osobnosti od pravěku po knihtisk.

4. HISTORIE GRAFICKÝCH TECHNIK, ČÁST 2

- Techniky a osobnosti od renesance po 20. století.

5. ČESKÉ OSOBNOSTI UMĚLECKÉ GRAFIKY V PRŮŘEZU STALETÍ

- Hollar, Váchal, Preissig, Boudník, Kulháněk a další...

6. ČESKÉ OSOBNOSTI SOUČASNÉHO GRAFICKÉHO DESIGNU, ILUSTRACE, KOMIKSU a PRODUKTU

- Studio Olgoj Chorchoj, Toman Design, studio Najbrt, Veronika Rut Fullerová, Toy-Box, Václav Šlajch, Lucie Koldová, Maxim Velčovský...

7. TECHNIKY TISKU Z VÝŠKY – technologie tisku

- Dřevořez, dřevoryt a xylografie, linořez, Masserova deska, šrotový tisk, olovoryt, zinkografie, přípravné grafické techniky.

8. TECHNIKY TISKU Z HLOUBKY – technologie tisku

- Mědiryt, suchá jehla, mezzotinta, lept, akvatinta, krejonová manýra.

9. TECHNIKY TISKU Z PLOCHY PRŮTISK

- Litografie, algrafie, ofset, sítotisk.

10. ZÁKLADY POČÍTAČOVÉ GRAFIKY

- Grafické programy, formáty, bitmapy, vektory, důležitá nastavení pro práci s nimi,
- Zvolte program, formáty exportu pro konkrétní grafické řešení (kniha, obal, velkoplošný tisk a další typy úloh),
- Grafika pro web a aplikace (vektorové (SVG), funkční design, animace).

11. TEORIE BAREV

- harmonie a kontrasty, psychologie barev,
- barevné moduly, režimy, tisková specifika barevných režimů, zpracování bitmapy do přímých barev,
- ICC PROFILY (FOGRA 39), Kalibrace zařízení (vstupní, náhledové, výstupní).

12. ZÁKLADY FOTOGRAFIE

- Princip fotografie (otisk světla, negativní, pozitivní proces),
- digitálních vstupních zařízení (skenery, digitální fotoaparáty), práce s ručními podklady – import, export,
- digitalizace a archivace předloh a uměleckých předmětů, zboží.

13. PERIODICKÉ TISKOVINY, TISKOVINY PRO JEDNORÁZOVÉ ÚČELY A OBALOVÝ DESIGN – specifika přípravy

- tvorba layoutu časopisu, práce s mřížkami, sloupci
- vizitky, plakáty, letáky
- obalový design – krabičky, materiály, dokončovací zpracování

14. CORPORATE IDENTITY

- logotyp jako základ, druhy, výtvarné a technologické nároky, první návrhy až po export, grafický manuál, rozvinuté koncepty, předání, práce s křivkami a písmy, vektorizace, manuální vektorizace.

15. PROPAGAČNÍ PROSTOR

- Technické výkresy, podklady a parametry, měřítko, možnosti v navrhování,

- vizualizace návrhů, makety, materiály velkoplošného tisku, signmaking a gravírování...

16. PAPÍR A POTISKOVÉ MATERIÁLY

- Historie papíru a jeho předchůdci, ruční papír,
- druhy, formáty, základní odborné pojmy, použití, další materiály jako lepenky, kartony, PVC.

17. HISTORICKÝ VÝVOJ POLYGRAFICKÝCH TECHNIK A STROJŮ

- Knihtisk, rotační lisy, rychlolis, hlubotisk, xylografie, litografie, heliografie, fotosazba, ofset, flexotisk.

18. PREPRESS, PŘEDTISKOVÁ PŘÍPRAVA ČÁST 1

- Celý proces od grafického návrhu, tvorby makety, digitální zpracování, převod barev, písma, přesahy, spadávky, over- print, knockout, trapping, značky, ICC profily, tvorba tiskového, standardu PDF/X, spolupráce s tiskárnou, výběr technologie, proces tisku, dokončovací proces
- Práce s digitálními písmi, fotobankami, autorským právem, licencemi.

19. PREPRESS, PŘEDTISKOVÁ PŘÍPRAVA ČÁST 2

- DTP, RIP, CTP - zejména technologie procesu přípravy matrice ofsetu a provoz tiskárny, nacenění zakázky, zakázky pro ofset, digitální tisk. PPI, DPI, LPI, • Tiskové rastry, hustota rastrů, natáčení rastrů, moiré, tisková růžice, výtažky, tiskové body, nárůst tiskového bodu, užitečný tónový rozsah, omezení technologií, tónové přechody,
- Proces výtažkování, příprava podkladu pro tisk ve čtyřbarvotisku, duplexu, triplexu, přímé barvy v rastru, bitmapě i vektoru.

20. TISKOVÝ PROCES

- Proces tisku u ofsetu,
- Digitálního tisku (Ink jet, laser, solventní),
- Flexotisku, tamponotisku, hlubotisku, pojmy trimbox, bleedbox, soutiskové, ohybové, ořezové značky.
- Barevný tisk a jeho rozšířené režimy: CMYK, rozšířený barevný tisk, hexachrome CMYK, HIFI tisk, Ink jet, přímé barvy.

21. DOKONČOVACÍ ZPRACOVÁNÍ

- Inline, offline,
- Druhy vazeb, laminace, lakování, perforace, rýhování, ražba, vrtání, skládání, snášení, parciální lak, metalické barvy, ražba s fólií, slepotisk, výřez, výsek, řezací plotr.

22. ZÁKLADY TYPOGRAFIE, KLASIFIKACE PÍSM A ČEŠTÍ TYPOGRAFOVÉ

- Názvosloví, pojmy, pomocné osnovy, konstrukční prvky a anatomie písma, relativní a absolutní měření, typografické jednotky, zpracování písma v ploše – zrcadlo sazby. Klasifikace písma podle Jana Solpery, Ladislav Sutnar, Oldřich Hlavsa až po současnou generaci Františka Štorma či Tomáše Brousila.

23. VÝVOJ PÍSM A SVĚTOVÍ TYPOGRAFOVÉ

- Historický vývoj písma od mnemogramu po fonogram,
- Od fénického písma po knihtisk, od baroka po současnost,
- Osobnosti světové typografie, např. rod Didotů, Philippe Grandjean, Pierre Simon Fournier, John Baskerville, Giambattista Bodoni, osobnosti 20. století, Adrian Frutiger, Erik Spiekermann, Pieter Bil'ak.

24. KNIHA

- Kniha a její historie,
- Anatomie knihy, zákonitosti práce s písmem a sazbou, pravidla hladké sazby, od přípravy zrcadla až po tracking, kerning atd.,
- Výběr typu písma pro danou zakázku, digitální písma, licence, vazby, materiál, tisk, archy, sešity, skládání.

DĚJINY VÝTVARNÉ KULTURY

Forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí

Termín: jaro 2027, podzim 2027

Témata:

1. Umění pravěku
 - základní pojmosloví oboru DVK: kultura, charakteristika architektury, sochařství, malířství, techniky a žánry
 - periodizace pravěkého umění a hlavní znaky jednotlivých období: náboženské představy, první umělecké projevy
 - pravěké stavby (architektura), charakteristika sochařství, malířství, užitého umění a významné památky z jednotlivých období
 - doba bronzová a železná: datace a hlavní znaky
2. Umění starověkého Egypta
 - periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje, náboženské představy a symbolika
 - geneze a hlavní znaky architektury, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
3. Umění starověké Mezopotámie
 - periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje, náboženské představy a symbolika
 - geneze a hlavní znaky architektury, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
4. Umění antického Řecka
 - periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje v návaznosti na umění egejské oblasti, náboženské představy (mytologie) a symbolika
 - geneze a hlavní znaky architektury, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
5. Umění antického Říma
 - periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje v návaznosti na etruskou kulturu, náboženské představy a symbolika
 - geneze a hlavní znaky architektury, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
6. Umění křesťanské antiky
 - periodizace a charakteristika křesťanství: křesťanství postupně se prosazující na území římského impéria: historické souvislosti, symbolika námětů, charakteristika jednotlivých kulturních center (první kláštery jako centra vzdělanosti a kultury)

- hlavní znaky raně křesťanské architektury (nákres a popis baziliky), významné památky (Řím, Konstantinopol)
 - hlavní znaky sochařství a malířství, příklady námětů, významné památky
7. Předrománské umění
- periodizace a charakteristika formující se feudální společnosti utvářející se na troskách západořímské říše (vazby: církev, feudál, vazal, poddaný)
 - charakteristika kulturního a uměleckého vývoje: Franká říše, Karolinská renesance, Karlovci a Kapetovci, vývoj v Anglii a kultura Irských klášterů (charakteristika keltské ikonografie), Sámova říše, Velkomoravská říše, počátky českého státu, formující se Svatá říše římská národa německého
 - hlavní znaky architektury, sochařství a malířství, významné památky
8. Románské umění
- periodizace a charakteristika feudální společnosti (nové mnišské řády jako centra vzdělanosti a kultury) a charakteristika jednotlivých oblastí kulturního vývoje v Itálii, Francii, Anglii, českých zemích a na území Svaté říše římské národa německého
 - hlavní znaky architektury, sochařství, malířství, významné památky
9. Gotické umění v Evropě
- periodizace a charakteristika společnosti v období vrcholného středověku (nové společenské vazby: měšťané a inteligence, první univerzity jako centra vzdělanosti, postupně se formující reformace)
 - charakteristika architektury, sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
10. Gotické umění v českých zemích
- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje (reformace a její politické a kulturní důsledky)
 - hlavní znaky architektury, symbolika námětů, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
11. Renesanční umění v Itálii
- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje (charakteristika novověké společnosti a nových kulturních trendů: humanismus, racionalismus, kalokaghatia)
 - nové náměty a symbolika objevující se v renesančním umění
 - hlavní znaky architektury, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
12. Renesanční umění v Evropě a v českých zemích
- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje (reformace v západních zemích a v Anglii, manýrismus v českých zemích)
 - nové náměty a symbolika objevující se v renesančním umění
 - hlavní znaky architektury, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky

13. Barokní umění v Itálii

- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje (rekatolizace, barokní dualismus v kultuře a umění)
- nové náměty a symbolika objevující se v barokním umění
- hlavní znaky architektury, symbolika, významné památky
- charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky

14. Barokní umění v Evropě a v českých zemích

- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje (třicetiletá válka, rekatolizace, panovnický absolutismus, barokní dualismus v kultuře a umění)
- nové náměty a symbolika objevující se v barokním umění
- hlavní znaky architektury, symbolika, významné památky
- charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky

15. Umění rokoka v Evropě a v českých zemích

- - periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje (krize politického absolutismu, nové myšlenkové proudy vedoucí k postupnému prosazování demokratických ideálů)
- - nové náměty a symbolika objevující se v umění rokoka
- - hlavní znaky architektury, symbolika, významné památky
- - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky

16. Umění klasicismu v Evropě a v českých zemích

- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje (VFR, Napoleonské války, osvícenský absolutismus, empir)
- nové náměty a symbolika objevující se v umění rokoka
- hlavní znaky architektury, symbolika, významné památky
- charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky

17. Umělecký vývoj v období umění první poloviny 19. století: romantismus, realismus a Generace národního divadla

- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje (postupně se demokratizující společnost, světové výstavy)
- nové náměry a symbolika objevující se v umění romantismus, realismu a GND
- hlavní znaky architektury, symbolika, významné památky
- charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky

18. Umělecký vývoj v období druhé poloviny 19. století: impresionismus, postimpresionismus, secese

- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje
- nové náměty a symbolika objevující se v umění impresionismu, postimpresionismu a secese
- hlavní znaky architektury, symbolika, významné památky
- charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky

19. Umělecký vývoj v Evropě a Československu v letech 1900-1918

- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoj: první světová válka a její vliv na umělecký a kulturní vývoj

- charakteristika základních uměleckých tendencí tohoto období: fauvismus, expresionismus, kubismus, futurismus, purismus, konstruktivismus
 - hlavní znaky architektury, symbolika, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
20. Umělecký vývoj v Evropě a Československu v meziválečném období 1918-1939
- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje: formování totalitních režimů, světová hospodářská krize, Mnichovská konference, První republika)
 - charakteristika základních uměleckých tendencí tohoto období: expresionismus, Nová věcnost, francouzská a mexická škola, surrealismus, funkcionalismus, purismus, Bauhaus, sociální a socialistický realismus, politicky angažovaný kubismus
 - hlavní znaky architektury, symbolika, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
21. Umělecký vývoj v Evropě a Československu v letech 1939-1968
- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje: příčiny a důsledky druhé světové války na umělecký a kulturní vývoj, počátek studené války a bipolární rozdělení světa, zlatá šedesátá léta
 - charakteristika základních uměleckých tendencí tohoto období: poválečný expresionismus, kubismus a surrealismus, socialistický realismus, funkcionalismus, Design a užitě umění druhé poloviny 20. století, lidová tradice v umělecké tvorbě
 - hlavní znaky architektury, symbolika, významné památky
 - charakteristika sochařství, malířství a užitého řemesla, významné památky
22. Umělecký vývoj v Evropě a Československu v letech 1968-1989
- periodizace a charakteristika politického a kulturního vývoje: srpen 1968, normalizace, sametová revoluce
 - charakteristika základních uměleckých tendencí tohoto období: Pop-art, land-art, minimal art, video art, akční umění (happening, performance, body art)
 - charakteristika postmoderny, nové společenské trendy v umění a kultuře: masová kultura, multikulturalita, standardizace, vliv globalizace a informačních technologií na umělecký a kulturní vývoj
 - postmoderna a modernismus v architektuře šedesátých a sedmdesátých let

ODBORNÉ PŘEDMĚTY

Forma: praktická zkouška

Termín: jaro 2027, podzim 2027

Témata:

- 1. Návrh a corporate identity firmy**
- 2. Autorská abeceda a série plakátů**
- 3. Časopis nebo kniha (autorská kniha s ruční vazbou)**
- 4. Návrh a realizace série plakátů (10 ks)**
- 5. Série grafických listů (např. linoryt, lepty, sítotisk...)**
- 6. Návrh a realizace nástěnného kalendáře**
- 7. Autorská karetní nebo desková hra**
- 8. Obalový design a propagace produktu**

Před praktickou zkouškou z odborných předmětů si žáci zvolí jedno z nabízených témat. Časová dotace na realizaci vybraného tématu je 10 pracovních dnů. Každý den žáci pracují 7 hodin (8.00 – 15.30 hod.) s 30minutovou přestávkou na oběd. Výslednou práci žáci obhajují před zkušební maturitní komisí. Délka obhajoby je 10 minut.

NAHRAZENÍ PROFILOVÉ ZKOUŠKY Z CIZÍHO JAZYKA STANDARDIZOVANOU ZKOUŠKOU

Jednu povinnou zkoušku profilové části maturitní zkoušky konanou z cizího jazyka lze nahradit výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem, který dokládá jazykové znalosti žáka na jazykové úrovni stanovené rámcovým vzdělávacím programem daného oboru vzdělání nebo vyšší, nejméně však na úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Písemnou žádost o nahrazení zkoušky standardizovanou zkouškou podává žák ředitelce školy nejpozději do 31. března 2027 pro konání maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2027 a do 30. června 2027 pro konání maturitní zkoušky v podzimním zkušebním období 2027.

Součástí žádosti je vždy doklad o úspěšném vykonání standardizované zkoušky.

Vypracoval: Mgr. Petr Stonawski

Projednáno v předmětové komisi výtvarných předmětů dne 26. 8. 2026.

Projednáno v předmětové komisi společenskovedních předmětů dne 26. 8. 2026.

Ve Strážnici dne 31. 8. 2026

Ing. Petra Fialová, v. r.
ředitelka školy